

d. - натоварватъ Обществото съ общия контролъ на търговията съ оржжия и муниции съ странитѣ, гдето контролътъ на тая търговия е наложителенъ за общия интересъ;

d. - chargent la Société du contrôle générale du commerce des armes et des munitions avec les pays où le contrôle de ce commerce est indispensable à l'intérêt commun;

Азия следъ разбиването на гръцкитѣ войски, да се завърнатъ въ отечеството си; *г.* - бежанцитѣ отъ Мала Азия; *д.* - защита на българското население въ източна Тракия. (Презъ 1923 г., Българското правителство обърна вниманието на Съвета на Обществото върху положението на българското население въ източна Тракия. Съветътъ покани Д-ръ Нансенъ да направи всичко възможно за подобрене участъта на българското население. Следъ намесата на Нансенъ гръцкитѣ власти взеха мѣрки за възвръщането на концентриранитѣ въ Тесалия и на островъ Цериго българи и за препращането имъ на българска територия); *е.* - изработи проектъ за настаняване арменскитѣ бежанци въ Кавказъ; ¹⁾ *ж.* - взе върху си защитата на населенията, пострадали отъ злочестини (проекта на Сираоло, председателъ на Италианския Червенъ кръстъ).

IV. Контролътъ надъ търговията съ оржжия. Контролътъ надъ търговията съ оржжия се разглежда като единъ въпросъ отъ общитѣ мероприятия на Обществото за ограничаване на въоръженията. И въ това отношение на Обществото не е възложенъ контролътъ на търговията съ оржжия и муниции въ всички държави, а само въ ония, където той е *наложителенъ* за общия интересъ. Съ други думи то стана органъ на победителитѣ..?

V. Съобщения и транзитъ. Въпросътъ за пжтищата за съобщенията и транзитъ бѣ повдигнатъ още въ Парижката конференция, но поради сложността на проблемата неговото уреждане не можа да бѣде включенъ въ договоритѣ за миръ, освенъ клаузитѣ на победитѣ. По-късно възъ основа на чл. 23 отъ Устава, Съветътъ на Обществото назначи единъ времененъ комитетъ, на който бѣ възложено проучването и разработването на тия въпроси. Успоредно съ тоя комитетъ въпроситѣ относно транзита бѣха обстойно разработени и отъ Барцелонската конференция (Мартъ и Априлъ 1921 г.). Тая конференция изработи редъ постановления за улеснение на транзита, като предвиде и санкции. За целъта ще се прибѣгва до назначаването на анкетни комисии, които да разрешаватъ спорнитѣ въпроси, а въ неразрешими случаи ще се прибѣгва до Постояния Международенъ Сждъ.²⁾

Освенъ това Барцелонската конференция изработи и редътъ на действие на международнитѣ конференци по въпроситѣ за съобщенията и транзита и предвиде да се организира постоянна международна техническа комисия. Тая изработи сждо проекта за съглашения, относно свободата на транзита, между договорящитѣ държави, като опредѣля и подробноститѣ по ползуването отъ рѣчнитѣ пжтища и съобщения.

Презъ Октомври 1920 г. Парижката конференция приготви и единъ проектъ за съглашение за улесняване снабдяванетоъ съ паспорти и визи, но неуспѣ, понеже веднага следъ войната държавитѣ поискаха да задържатъ въ собствени ржце контролътъ на правото надъ движението на местнитѣ граждани и чужденцитѣ.

Икономическитѣ въпроси пѣкъ бѣха разгледани въ международната финансова комисия въ Брюкселъ, която бѣ свикана на 8 Октомври 1920 год. по инициативата на председателя на Швейцарската република. Главнитѣ въпроси съ които се занима тая конференция сж: а.- държавнитѣ финансии; б.- паричнитѣ обращения и курсоветѣ; в.- Международната търговия и г.- Международния кредитъ. Докладътъ, който се представи отъ тая конференция въ Обществото на Народитѣ разкрива дълбокитѣ причини не само на икономическия кризисъ, който преживѣва цѣла Европа, но и цѣлия свѣтъ. Тя иска заздравяването на международната търговия, като се предприематъ редъ мероприятия. Държавитѣ да съкратятъ въоръженията си, които съставляватъ 20% отъ всичкитѣ разходи на много страни въ Европа. Да се приведатъ въ равновесие доходитѣ и разходитѣ; да се взематъ мѣрки за засилване производителността на труда; да се снабдятъ европейскитѣ държави съ сурови материяли,

¹⁾ Вж. Т. I стр. 292. Сждото се прие, като за рускитѣ бежанци.

²⁾ Вж. Т. I-ви стр. 240.